

KLAGANDE

Försvarmakten

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Uppsala Vatten och Avfall AB:s beslut den 22 juni 2020 i ärende med dnr 2020-0322, se bilaga A

SAKEN

Rätt att ta del av allmän handling

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

Försvarmakten yrkar att samtliga uppgifter i de begärda handlingarna ska lämnas ut och anför bl.a. följande. Försvarmakten ifrågasätter att de uppgifter som har sekretessbelagts är av sådan art att de angivna sekretessbestämmelserna är tillämpliga. Föremålet för sekretessen i 18 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL, är uppgifter som lämnar eller kan bidra till upplysning om säkerhets- eller bevakningsåtgärd för bl.a. byggnader och anläggningar. Det räcker inte att uppgifterna lämnar upplysning om en anläggning som sådan. När det gäller bestämmelsen i 18 kap. 13 § OSL är den avsedd att tillämpas på uppgifter som insamlats eller producerats inom ramen för kommunens analys- och planerings- eller förberedelseverksamhet avseende fredstida kriser. Med begreppet fredstida krissituationer avses mycket allvarliga kriser och förekomsten av PFAS är inte en sådan situation.

Även om bestämmelserna skulle vara tillämpliga på uppgifterna är skaderekvisiten inte uppfyllda. Anledningen till begäran är att Uppsala Vatten och Avfall AB (Uppsala Vatten) i ett pågående mål i mark- och miljödomstolen har framställt skadeståndskrav mot Försvarmakten på grund av påstående om förorening av grundvatten med PFAS som påstås ha skett genom Försvarmaktens verksamhet. Det är uppenbart att Försvarmaktens behov av uppgifterna är hänförligt till den skadeståndsprocess som pågår mellan parterna, men det betyder inte att Försvarmakten avser att ge in alla uppgifter som processmaterial. Det saknas även skäl att anta att uppgifterna skulle användas i antagonistiskt syfte i strid med sekretessbestämmelsernas skyddsändamål. Uppgifterna kommer även att omfattas av sekretess hos Försvarmakten. Det saknar därför betydelse hur Uppsala Vatten typiskt sett behandlar de efterfrågade uppgifterna vid en förfrågan från allmänheten.

Uppsala Vatten har yttrat sig i målet och anför bl.a. följande. Bolaget ansvarar för dricksvattenförsörjningen för Uppsala kommun. Uppsalaåsens dricksvattenanläggningar har av Havs- och vattenmyndigheten pekats ut som områden av riksintresse för vattenförsörjning. Bolaget har efter ett kommunfullmäktigebeslut om riktlinjer gällande grundvatten tagit fram en intern promemoria för de bedömningar som ska göras av bl.a. uppgifters känslighet. Sekretessprövningen har gjorts med stöd av denna promemoria. Provtagningsrörens position är känsliga eftersom rören är placerade på ett sådant sätt i Uppsalaåsen att grundvattenströmmen från dessa leder till de brunnar där dricksvatten hämtas för vattenförsörjningen av Uppsala. Kunskap om positionerna skulle göra det möjligt att distribuera skadliga ämnen till grundvattenmagasinet. Det finns även risk för skadegörelse som försvårar kontrollen av grundvattenkvalitet och förekomst av skadliga ämnen.

Försvarmakten har inte kopplat begäran till myndighetens verksamhet. Det faktum att sekretess under vissa omständigheter överförs till mottagande myndighet är ingen självständig grund för att lämna ut sekretessbelagda uppgifter till andra myndigheter. Det är oklart hur Försvarmakten menar att uppgifterna skulle vara trygga och omfattas av sekretess hos myndigheten samtidigt som Försvarmakten menar att uppgifterna är av sådan art att någon sekretess inte gäller för dem. Försvarmakten har dessutom en uttalad avsikt att använda uppgifterna i en pågående rättsprocess. Avsaknaden av ett antagonistiskt syfte är inte en sekretessbrytande omständighet. Det finns ingen generell rätt i OSL eller annan lagstiftning för Försvarmakten att ta del av alla uppgifter som täcks av försvarssekretess. Uppgifterna är inte av betydelse för Försvarmaktens ställning i skadeståndsmålet. Behövs materialet för den pågående skadeståndprocessen bör uppgifterna delas där genom beslut om edition.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Enligt 6 kap. 5 § OSL ska en myndighet på begäran av en annan myndighet lämna uppgift som den förfogar över, om inte uppgiften är sekretessbelagd eller det skulle hindra arbetets behöriga gång.

Uppsala Vatten har maskerat vissa uppgifter i de aktuella handlingarna med hänvisning till att uppgifterna omfattas av sekretess enligt 18 kap. 8 och 13 §§ OSL.

Av 18 kap. 8 § OSL framgår bl.a. att sekretess gäller för uppgift som lämnar eller kan bidra till upplysning om säkerhets- eller bevakningsåtgärd, om det kan antas att syftet med åtgärden motverkas om uppgiften röjs och åtgärden avser byggnader eller andra anläggningar, lokaler eller inventarier.

Enligt 18 kap. 13 § OSL gäller sekretess för uppgift som hänför sig till en myndighets verksamhet som består i risk- och sårbarhetsanalyser avseende fredstida krissituationer, planering och förberedelser inför sådana situationer eller hantering av sådana situationer, om det kan antas att det allmännas möjligheter att förebygga och hantera fredstida kriser motverkas om uppgiften röjs.

När bestämmelsen i 18 kap. 13 § OSL infördes i den dåvarande sekretesslagen (1980:100) anfördes i förarbetena följande. Den verksamhet som bedrivs i form av risk- och sårbarhetsanalyser för fredstida krishantering eller planering och förberedelser för hantering av sådana situationer syftar till att minska samhällets sårbarhet, bl.a. genom att öka myndigheternas förmåga att förutse och hantera sådana situationer. För att uppgifter i denna verksamhet inte ska kunna utnyttjas till angrepp mot myndigheter, enskilda eller samhället i stort är det i viss utsträckning nödvändigt att begränsa insynen i denna verksamhet. Handlingar som utarbetas vid genomförandet av risk- och sårbarhetsanalyserna kan komma

att innehålla uppgifter som är känsliga ur säkerhetssynpunkt för verksamheter inom myndighetens ansvarsområde. Bestämmelsen bör således vara tillämplig på uppgifter som har insamlats eller producerats inom ramen för analys-, planerings- eller förberedelseverksamheten avseende fredstida kriser (prop. 2004/05:5 s. 259 f.).

Genom en lagändring som trädde i kraft den 1 juli 2009 ändrades bestämmelsen så att det framgår att även uppgifter som hänför sig till hanteringen av en fredstida kris omfattas. I förarbetena till ändringen anges följande. För uppgifter som uppkommer under hanteringsfasen av en kris bereder den aktuella bestämmelsen i sin nuvarande ordalydelse inte något skydd. Också uppgifter som uppkommer under denna fas kan emellertid också behöva skyddas, om ett röjande skulle motverka det förebyggande arbetet eller hanteringen av en kris (prop. 2008/09:152 s. 22).

Kammarrätten anser i likhet med Uppsala Vatten att sekretessbestämmelserna i 18 kap. 8 och 13 §§ OSL är tillämpliga på de uppgifter som inte har lämnats ut. Även med beaktande av att uppgifterna skulle omfattas av sekretess hos Försvarmakten, anser kammarrätten att det med hänsyn till det uttalade syftet att använda uppgifterna i en skadeståndsprocess finns anledning att anta att de åtgärder som avses i bestämmelserna skulle motverkas om de begärda uppgifterna lämnades ut. Uppgifterna är därmed sekretessbelagda. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 2).

Magnus Schultzberg
kammarrättsråd
ordförande

Margareta Krüll
kammarrättsråd
referent

Clara Ljunggren
tf. assessor

Therese Olausson
föredragande jurist

Datum

2020-06-22

Handläggare

Björn Gullefors

Diarienummer

2020-0322

Försvarsmakten

Jenny Sverker

jenny.sverker@mil.se

KAMMARRÄTTEN
I STOCKHOLM
Rotel 054

INKOM: 2020-06-26
MÅLNR: 4409-20
AKTBIL: 3

Angående begäran att få ta del av allmänna handlingar

Försvarsmakten genom Jenny Sverker har i mail 2020-06-11 begärt att få ta del av följande handlingar.

- Tyréns, 2017a: PM – Förslag till placering av observationsrör, kompletterande provtagning av PFAS. Uppdrag: 275938. Daterad: 2017-05-02, reviderad 2017-06-02.
- Tyréns, 2017b: Teknisk kravspecifikation. Daterad: 2017-06-07.
- Rörbeteckningar

Rättslig reglering

Uppgifter i allmänna handlingar ska lämnas ut under förutsättning att sekretess inte föreligger enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) (OSL).

Enligt 2 kap 3 § OSL jämställs Uppsala Vatten och Avfall AB med en myndighet i tillämpningen av sekretesslagstiftningen.

Av 10 kap. 28 § OSL framgår att sekretess inte hindrar att en uppgift lämnas till en annan myndighet om uppgiftsskyldighet följer av lag eller förordning. Enligt 11 kap. OSL gäller att sekretess kan överföras från en myndighet till annan i olika sammanhang, t.ex. i samband med att myndighet utövar tillsyn eller revision eller har ärenden om disciplinansvar mm (11 kap. 1-2§§). Även andra exempel finns.

Utgångspunkten enligt OSL 8 kap. 1§ är emellertid att en uppgift för vilken sekretess råder inte får röjas för vare sig enskilda eller för andra myndigheter om inte annat anges i OSL, i lag eller i förordning som OSL hänvisar till.

Av kommentaren till bestämmelsen (Juno, Lars Lundgren) framgår att syftet med att sekretess också gäller i förhållande till andra myndigheter är *"intresset av att hemliga uppgifter inte når en större krets än som är absolut nödvändigt"*. Det framhålls dock att undantagsvis kan tillämpningen av skaderekvisitet påverkas av om en hemlig uppgift lämnas till en annan myndighet – exemplen som anges har samtliga att göra med hälso-uppgifter som behöver lämnas mellan sjukvårdsinrättningar i syfte att underlätta behandling av patient (KU 1979/80:37 s. 23, SOU 2000:114 s. 244 ff. samt 25 kap. 11 och 13 §§ OSL).

Överväganden vad gäller frågan vem som begär uppgifterna

I förevarande fall ser inte Uppsala Vatten att det föreligger något skäl till varför en begäran från Försvarmakten ska behandlas på annat sätt än en begäran från vem som helst att ta del av uppgifter som har konstaterats känsliga och som har belagts med sekretess. Försvarmakten har inte heller gjort gällande någon sådan omständighet. Enligt huvudregeln (OSL 8 kap. 1§) gäller då sekretess för dessa uppgifter även i förhållande till myndigheten.

Beslut

Uppsala Vatten och Avfall AB har nu bedömt begäran om utfående av allmän handling och har vid prövning funnit följande.

För vissa uppgifter i Begärda handlingar råder sekretess med stöd av 18 kap 8 och 13 §§ OSL. För de dokument som bolaget kunnat identifiera med utgångspunkt i begäran har därför sådana uppgifter maskerats.

Detta beslut grundas på den omständigheten att röjande av nu aktuella uppgifter dels kunde motverka behovet av säkerhets- eller bevakningsåtgärd och rör anläggning, dels motverka möjligheten att förebygga eller hantera fredstida kriser. I båda fallen kan således antas att ett röjande av uppgifter med anledning av nu framställd begäran skulle motverka bolagets möjligheter att iaktta de skyldigheter som bolaget har att iaktta under författning och beslutet avser omständighet som typiskt sett inte lämnas ut med hänsyn till risken för skada.

De handlingar där det inte bedöms finnas uppgifter med sekretess lämnas ut utan maskering.

Ni informeras nu även om möjligheten att begära överprövning av detta beslut genom överklagande till kammarrätt (6 kap. 7– 8 §§ OSL). Se överklagandehänvisning.

Överklagandehänvisning

Överklagande av detta beslut kan ske till Kammarrätten i Stockholm men ges in till Uppsala Vatten och Avfall AB, Box 1444, 751 44 Uppsala (besöksadress Uppsala Business Park, Rapskatan 7, Uppsala). Överklagandet ska ha inkommit inom tre (3) veckor från att klaganden har fått del av beslutet. Överklagandet ska vara skriftligt och i skrivelsen ska anges det beslut som avses samt den ändring i beslutet som begärs.

2020-06-22

För Uppsala Vatten och Avfall AB

Sigrid De Geyter
Vd

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul-, eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.